

**JAVNO PREDUZEĆE REGIONALNA DEPONIJA
„DEP-OT“ d.o.o. BANJALUKA**

**NAPOMENE
UZ GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**

Informacija o preduzeću

Javno preduzeće Regionalna deponija „DEP-OT“ Banja Luka osnovano je 06.03.2003.godine. Osnovna djelatnost preduzeća je

38.2. - obrada i odlaganje otpada

- 38.21. - obrada i odlaganje neopasnog otpada,

38.3. - reciklaža (prerada) materijala

- 38.31. - rastavljanje olupina,
- 38.32. - reciklaža (prerada) razvrstanih materijala,
- 39.00. - djelatnosti sanacije (remidacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom,
- 43.11. - uklanjanje objekata,
- 43.12. - pripremni radovi na gradilištu,
- 45.20. - održavanje i opravka motornih vozila,
- 46.77. - trgovina na veliko otpadima i ostacima,
- 49.41. - drumski prevoz robe,
- 71.12. - inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje,
- 71.20 - tehničko ispitivanje i analiza,
- 72.19. - ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama,
- - spoljno-trgovinski promet u navedenim djelatnostima.

Preduzeće je osnovano radi izgradnje i upravljanja Regionalnom deponijom otpada u Banjaluci.

Osnivači kao zajednički interes utvrđuju izgradnju i upravljanje Regionalnom deponijom otpada koja će obezbijediti odlaganje čvrstog otpada prema utvrđenom redosljedu prioriteta.

Preduzeće ima za cilj uvođenje principa ekonomskog poslovanja i tretiranja otpada kao moguće sirovine koja ima tržišnu vrijednost i može se koristiti u daljem ciklusu komunalne privrede.

Osnivači preduzeća su:

1. Grad Banja Luka	62,03 %	osnivačkog uloga
2. Opština Gradiška	14,00 %	osnivačkog uloga
3. Opština Prnjavor	10,00 %	osnivačkog uloga
4. Opština Laktaši	8,00 %	osnivačkog uloga
5. Opština Srbac	1,92 %	osnivačkog uloga
6. Opština Kotor Varoš	0,03 %	osnivačkog uloga
7. Opština Čelinac	4,00 %	osnivačkog uloga
8. Opština Kneževo	0,02 %	osnivačkog uloga

U 2012.godini izvršeno je usklađivanje akata u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, te preduzeće posluje pod nazivom Javno preduzeće regionalna deponija „DEP-OT“ društvo sa ograničenom odgovornošću Banja Luka.

J.P. „DEP-OT“ je 30.04.2003.godine je sklopio Supsidijarni kreditni sporazum o prenosu dijela kredita Svjetske banke po Projektu upravljanja čvrstim otpadom (IDA kredit) sa Vladom Republike Srpske u iznosu od 3.177.778 SDR, a 15.07.2010. godine Supsidijarni kreditni sporazum o prenosu dijela kredita Svjetske banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj po Drugom projektu upravljanja čvrstim otpadom sa Vladom Republike Srpske u iznosu od 1.500.000 EUR.

Prosječan broj zaposlenih u 2012.godini bio je 45.

Sjedište Preduzeća je u Banjaluci, ulica Bulevar Živojina Mišića 23.

Osnova za izradu finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji preduzeća za izvještajni period 2012.godine su sastavljeni u skladu sa:

- Uredbama, pravilnicima, uputstvima i naredbama donesenim od strane upravnih tijela Republike Srpske i BiH,
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS, engl. IAS)
- Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI, engl. IFRS), te
- Pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donose Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i Međunarodna federacija računovođa, odnosno Savez računovođa i revizora Republike Srpske, kao Zakonom određeno profesionalno tijelo u Republici Srpskoj, a prema odredbama člana 2. stav 1. tačka i. Zakona.

Finansijski izvještaji preduzeća izraženi su u konvertibilnim markama (KM).

Kod sastavljanja finansijskih izvještaja korištene su usvojene računovodstvene politike:

UTVRĐIVANJE PRIHODA

Prihodima Preduzeća smatraju se:

1. poslovni prihodi,
2. finansijski prihodi
3. ostali prihodi,
4. prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine.

Kao prihodi od prodaje učinaka iskazuju se prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga povezanim pravnim licima i prodaje na domaćem i inostranom tržištu. Ovi prihodi se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 18, MRS 11 i drugim relevantnim MRS.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga iskazuju se po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za popuste, povrate i PDV.

Prihodi od prodaja se knjiže nakon prodaje roba, proizvoda ili izvršenja usluge. Prihod ostvaren prodajom proizvoda ili usluga, umanjuje se za iznos PDV-a sadržanog u fakturisanjima realizaciji.

Kao prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za stalna sredstva, za materijal, za prenos obrtnog u osnovno stado i za usluge sopstvenog transporta izvršenog prilikom nabavke materijala i robe, kao i za reprezentaciju. Ovi prihodi se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 18 i drugim relevantnim MRS / MSFI.

Kao promjena vrijednosti zaliha učinaka, iskazuje se povećanje ili smanjenje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda, nedovršenih usluga i gotovih proizvoda, na kraju obračunskog perioda u odnosu na početak perioda.

Kao promjena vrijednosti investicionih nekretnina koji se ne amortizuju iskazuje se povećanje ili smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju.

Kao ostali poslovni prihodi iskazuju se prihodi po osnovu potraživanja od državnih organa i organizacija po osnovu premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina, prihodi od zakupnina, prihodi od donacija, prihodi od članarina, prihodi od tantijema i licencnih prava, prihodi iz namjenskih izvora finansiranja i poslovni prihodi po drugim osnovima.

Ovi prihodi se vrednuju prema MRS 20, MRS 18 i drugim relevantnim MRS i usvojenom računovodstvenom politikom.

Finansijski prihodi priznaju se u prihode Preduzeća:

- ako je vjerovatan priliv ekonomske koristi povezan sa transakcijama u Preduzeću i

- ako iznos prihoda može biti pouzdano izmjeren.

Kao finansijski prihodi iskazuju se prihodi od kamata, pozitivnih kursnih razlika, prihodi po osnovu efekata valutne klauzule, dividendi i ostali finansijski prihodi. Ovi prihodi se vrednuju prema MRS 18, MRS 21, MRS 31 i drugim relevantnim MRS.

Kao prihodi od kamata iskazuju se prihodi od kamata po datim kreditima, po potraživanjima iz dužničko-povjerilačkih odnosa, zateznih i drugih kamata.

Kao pozitivne kursne razlike iskazuju se pozitivne kursne razlike po osnovu potraživanja i obaveza u obračunskom periodu.

Kao ostali finansijski prihodi iskazuju se iskorišćeni kasa skonto i drugi finansijski prihodi.

Kao ostali prihodi iskazuju se dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje sredstava obustavljenog poslovanja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi.

Kao prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazuju se pozitivni efekti promjene fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrijednosnog usklađivanja, kao i drugih ukidanja ispravki vrijednosti po osnovu vrijednosnog usklađivanja u skladu sa MRS 16, MRS 38, MRS 36 i drugim relevantnim MRS / MSFI i usvojenom računovodstvenom politikom.

UTVRĐIVANJE I ISKAZIVANJE RASHODA

Rashodima Preduzeća smatraju se:

- poslovni rashodi,
- ostali rashodi,
- finansijski rashodi i
- revalorizacioni rashodi
- rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine.

Troškovi sirovina i materijala

Troškovi materijala (gorivo, ulje, HTZ oprema) obračunavaju se po metodi prosječne cijene.

Vjerodostojna isprava za priznavanje ovih troškova jeste izdatnica iz magacina, obračunski list ili dokument koji sadrži sve podatke neophodne da se utvrdi vrsta i količina utrošenog materijala.

Utrošak sitnog inventara, pomoćnog materijala i auto-guma, za predmete čiji je vijek upotrebe do godinu dana, mjeri se jednokratnim otpisom, prilikom stavljanja u upotrebu.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Pod troškovima zarada radnika i drugih zaposlenih lica podrazumijevaju se :

- obračunati iznosi zarada koji radnicima pripada za ličnu potrošnju u skladu sa zakonom i ugovorom o radu,
- obračunati iznosi naknada koje radnicima pripadaju za ličnu potrošnju u skladu sa zakonom,
- plate Upravi Preduzeće u skladu sa Ugovorom.

Pod naknadama zarada porazumijevaju se i: naknade za odsustvovanje sa posla zbog bolovanja, porodijskog odsustva, plaćenog odsustva, za vrijeme korištenja godišnjeg odmora, državnih i vjerskih praznika i druge naknade koje se radnicima isplaćuju po drugim osnovama u skladu sa Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom i ugovorom o zapošljavanju.

Naknade članovima Skupštine Preduzeća i Nadzornog odbora, odbora za reviziju kao i članovima komisija koje formira Preduzeće, a za čiji rad su odlukom nadležnog organa predviđene posebne naknade, iskazuju se u bruto iznosu.

Obračun koji služi kao inicijalni dokument za isplatu i evidentiranje, ovjerava odogovorno lice u Preduzeću.

Troškovi proizvodnih usluga

Kao troškovi proizvodnih usluga priznaju se proizvodne usluge na izradi učinaka, transportne usluge, usluge održavanja, zakupnine, troškovi sajмова, reklame i propagande, troškovi istraživanja i ostale proizvodne usluge.

Usluge sa karakterom troškova utvrđuju se i naknađuju prema ispostavljenoj knjigovodstvenoj ispravi (faktura, ugovor i sl.).

Ispravu iz prethodnog stava ovog člana, poslije izvršene likvidature, ovjerava direktor ili lice koje je od njega ovlašteno.

U ove usluge spadaju usluge na izradi učinaka, održavanja, transportne, špeditorske usluge, zakup poslovnog prostora, usluge sajмова, usluge reklame i propagande dr.

Troškovi amortizacije i rezervisanja

Pod amortizacijom se smatra obračunata amortizacija u smislu odredaba Zakona o računovodstvu i MRS.

Otpis osnovnih sredstava prema MRS 4 i 16 vrši se proporcionalnom metodom, što podrazumijeva obračun istog iznosa amortizacije u svakom obračunskom periodu tokom korisnog vijeka trajanja sredstva. (Odlukom Skupštine Preduzeća).

Otpisivanje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u toku godine vrši se privremeno, na osnovu godišnjeg predračuna amortizacije korigovanog za promjene u toku godine.

Amortizacija osnovnih sredstava čija je vrijednost manja od 1 000,00 KM, vrši se na taj način što se njihova vrijednost otpisuje u toku godine u kojoj je nabavka izvršena.

Amortizacija alata, inventara, ambalaže, auto-guma, za predmete čiji je vijek trajanja duži od jedne godine, obračunava se proporcionalnom metodom, tokom procijenjenog vijeka korištenja.

Rezervisanja se priznaju za troškove i rizike koji se odmjeravaju u skladu sa MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kao i drugim relevantnim MRS / MSFI.

To mogu biti rezervisanja po sljedećim rizicima: po osnovu troškova garantnog roka, obnavljanja prirodnih bogatstava, za naknade i beneficije zaposlenih u skladu sa opštim aktom i mjerodavnim MRS, rezervisanja za sudske sporove u toku.

Troškovi naknada i ostali nematerijalni troškovi

U nematerijalne troškove se svrstavaju:

- troškovi naknada (po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima, autorska djela i dr),
- troškovi reprezentacije,
- troškovi premije osiguranja,
- troškovi platnog prometa,
- troškovi članarina,
- troškovi poreza,
- troškovi doprinosa i
- ostali nematerijalni troškovi.

Priznavanje ovih rashoda vrši se na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, obračuna, zapisnika i rješenja (npr. kada su porezi u pitanju ili sudske presude), i drugih valjanih knjigovodstvenih dokumenata.

Ostali rashodi

Ostale rashode čine: gubici po osnovu prodaje i rashodovanja osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje učešća dugoročnih hartija od vrijednosti, rashodi iz ranijih godina, otpisi obrtnih sredstava osim učinaka, vanredni otpisi osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, rashodi od dugoročnih rezervisanja za rizike i drugi nepomenuti ostali rashodi.

Ovi rashodi se priznaju u visini stvarno nastalih terećenja, bilo na osnovu izvornog dokumenta treće strane ili internih isprava ili obračuna kreiranih u Preduzeću.

Utvrđivanje ostalih rashoda vrši se na bazi sastavljenih ili dostavljenih isprava, zapisnika određenih organa ili tijela, rješenja, odnosno odluka nadležnih organa i sl.

Ispravu iz prethodnog stava ovog člana poslije izvršene likvidature, ovjerava direktor ili lice koje je od njega ovlašteno.

U rashode poslovanja ne mogu se uključivati izdaci koji imaju karakter nematerijalnih i materijalnih ulaganja (investicije).

UTVRĐIVANJE I EVIDENTIRANJE POREZA

Komercijalna služba je odgovorna za pravilan i ažuran obračun poreza na PDV i blagajničkim fakturama, kao i na potvrdama o prijemu. Takođe, komercijalna služba je dužna da provjeri da li su poslovni partneri - dobavljači koji za nabavljena dobra i usluge izdaju PDV fakture i stvarno obveznici PDV-a.

Računovodstvo je odgovorno za računsku tačnost iskazanog PDV-a u postupku prijema i likvidiranja dokumenta na kojem je iskazan bilo ulazni bilo izlazni PDV.

Računovodstvo vodi KUF i KIF, a ako se ocijeni racionalnim, tu odgovornost može preuzeti i komercijalna služba.

Služba se stara da se poreske prijave, kako za PDV tako i za sve ostale javne prihode, dostave nadležnom organu u propisanom roku te upozorava odgovorno lice o dospjeću obaveze plaćanja poreza.

Na osnovu vjerodostojnih isprava i obračuna vrši se evidentiranje poreskih obaveza i plaćanja poreza.

Računovođa saraduje sa poreskim organom i vrši usklađivanje poreskih kartica koje se vode kod tih organa i podataka u finansijskom knjigovodstvu Preduzeća.

Računovodstvo je odgovorno za pravilno iskazivanje poreske obaveze po osnovu poreza na dobit kao i za tačno utvrđivanje i vremensko evidentiranje odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza.

Odložena poreska sredstva predstavljaju iznos poreza na dobit koji po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih gubitaka i kredita, mogu da se povrate u periodu dužem od godinu dana, u skladu sa MRS 12 i relevantnom poreskom regulativom.

Kao odložene poreske obaveze iskazuju se iznosi poreza na dobitak koji se plaćaju u narednom obračunskom periodu po osnovu oporezivih privremenih razlika, u skladu sa MRS 12 i relevantnim poreskim propisima.

Godišnje priznavanje povrata odloženih poreskih sredstava i plaćanje dobiti u narednim obračunskim periodima evidentiranog kao odložena poreska obaveza, vrši se u skladu sa stvorenim razlikama između knjigovodstvene dobiti i osnovice za plaćanje poreske obaveze iskazane u poreskoj prijavi za porez na dobit.

PRIZNAVANJE I PROCJENJIVANJE BILANSNIH POZICIJA

Procjenjivanje i priznavanje pozicija bilansa uspjeha i bilansa stanja vršiće se u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji, MRS i MRFI i Pravilnika o popisu.

Naknade

Kao troškovi naknada se priznaju:

- dnevnicu za službeno putovanje u BiH i inostranstvo prema Odluci Vlade RS
- troškovi prevoza za dolazak i odlazak na posao za zaposlene koji koriste taj prevoz
- terenski dodatak u visini od 10% dnevno od cijene rada utvrđene Posebnim granskim kolektivnim ugovorom
- topli obrok mjesečno u visini od 50% najniže plate
- regres za korištenje godišnjeg odmora najviše u visini tri prosječne plate u Preduzeću iz juna mjeseca tekuće godine, a najniže u visini od tri najniže cijene rada u grani stambeno-komunalnih poslova i uslužnih djelatnosti
- otpremnina za odlazak u penziju u visini tri (3) iznosa plate zaposlenog, isplaćene u zadnjem mjesecu rada
- sredstva za obezbjeđenje zimnice i ogreva u visini od najviše tri prosječne plate u Preduzeću za svako davanje, s'tim da se kao osnovica uzima prosječna plata u Preduzeću u mjesecu koji prethodi navedenim isplatama
- naknade troškova za korištenje vlastitog automobila u službene svrhe u visini 20% cijene 1 litre goriva po pređenom kilometru
- pomoć radnicima za obilježavanje državnih praznika u visini od najviše tri iznosa osnovne cijene rada u Preduzeću

- troškovi polaganja pripravnčkog, stručnog i drugih ispita koji su u svrsi stručnog osposobljavanja radnika u visini utvrđenoj Odlukom naučno-nastavne ustanove.

Licu koje se upućuje na službeni put za račun Preduzeća, pripada naknada u vidu dnevnice, za troškove prenoćišta i za prevoz, osim kada koristi službeno vozilo Preduzeća. Putni troškovi, troškovi smještaja, drugi troškovi povezani sa službenim putovanjem kao i naknada dnevnice se obračunava u skladu sa Uredbom o izdacima za službena putovanja u zemlji i inostranstvu.

Za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu koriste se sva javna prevozna sredstva pogodna za korištenje na dotičnoj relaciji, koja se navode u putnom nalogu (službeno vozilo, voz, avion, brod, autobus, taksi vozilo).

Lice ovlašteno za odobravanje službenog puta određuje prevozno sredstvo za putovanje.

U izuzetnim slučajevima zbog hitnosti izvršenja posla, ukoliko nema redovne linije javnog saobraćaja, može se odobriti korištenje sopstvenog vozila radnika i drugih lica ili rent a car vozila.

Odluku o korištenju sopstvenih vozila ili rent a car, donosi direktor Preduzeća.

Naknada za korištenje sopstvenog putničkog vozila za službeno putovanje isplaćuje se vlasniku u visini od 20% od najviše cijene benzina za pređeni kilometar.

Ako Preduzeće daje svoje gorivo (benzin, naftu), za iznos cijene goriva smanjuje se ukupno utvrđena naknada za isplatu.

Cijela dnevnicu, u smislu odredaba ovog Pravilnika, priznaje se za svakih 24 sata provedenih na službenom putovanju i za ostatak vremena dužeg od 12 sati. Za službeno putovanje koje traje manje od 24 sata, a duže od 12 sati takođe se priznaje cijela dnevnicu.

Polu dnevnice za službeno putovanje priznaje se za vrijeme provedeno na putu preko 8 sati, a manje od 12 sati.

Vrijeme odlaska na službeni put počinje teći od momenta polaska iz mjesta rada, odnosno prebivališta, a završava se povratkom u mjesto rada, odnosno prebivalište.

Za svako službeno putovanje izdaje se putni nalog licu koje je dobilo zadatak za izvršavanje određenih zadataka na službenom putu.

Putni nalog za službeno putovanje za račun Preduzeća potpisuje direktor Preduzeća ili od njega ovlašteno lice.

Za službeno putovanje radniku, odnosno licu koje putuje, može se isplatiti akontacija za službeni put.

Visina akontacije se određuje prema broju dana predviđenih za službeno putovanje, visine dnevnice i drugih troškova neophodnih za vrijeme službenog putovanja.

Na službeno putovanje za račun Preduzeća može biti upućeno i drugo lice koje nije u radnom odnosu sa Preduzećem, kada treba da obavi poslove za račun Preduzeća.

Po povratku sa službenog puta sastavlja se putni obračun i utvrđuje visina putnih troškova, kao i izvještaj o izvršenim poslovima. Uz putni nalog - obračun prilaže se dokumentacija, račun za prenoćište, vozne karte za izvršen prevoz (autobusom, brodom, kušet i spavaća kola, avionom).

Putni obračun podnosi se finansijskoj službi u roku od 3 dana od dana završetka službenog putovanja.

Ako je službeno putovanje obavljeno u inostranstvu (putovanje kroz različite zemlje i korištenje valuta različitih zemalja pri plaćanju putnih troškova), putni obračun sastavlja se u valuti u kojoj je primljena akontacija za službeni put, a korištenje različitih valuta preračunava se u valutu u kojoj se isplaćuju putni troškovi.

Reprezentacija

Troškovi reprezentacije naknađuju se i isplaćuju u stvarno učinjenom iznosu, saglasno odredbama ovog Pravilnika.

Nalog za korištenje troškova reprezentacije daje direktor Preduzeća ili lice koje on ovlasti.

Ako su troškovi reprezentacije učinjeni u većem iznosu mogu se vremenski razgraničiti u okviru izdataka za jednu godinu.

Troškovi reprezentacije obuhvataju:

- kafu i piće, koje se nabavlja i koristi u poslovnim prostorijama Preduzeća za goste i predstavnike Preduzeća,
- naknade za ugostiteljske usluge učinjene u objektima gdje se vrši usluživanje hrane i pića, za goste i predstavnike Preduzeća i
- naknade za usluge smještaja i ishrane poslovnih partnera i drugi troškovi reprezentacije.

Stalna sredstva i ispravka vrijednosti stalnih sredstava

U evidenciji osnovnih sredstava nalaze se sredstva čiji je očekivani vijek duži od jednog obračunskog perioda, a ista realno doprinose ostvarivanju određenih ekonomskih koristi. Osnovna sredstva se iskazuju po nabavnoj, a u izuzetnim slučajevima i po revalorizovanoj vrijednosti.

Nabavna vrijednost osnovnog sredstva čini ulaganje potrebno za njihovo pribavljanje (izradu, izgradnju) i osposobljavanje za upotrebu. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost dobavljača uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškova montaže.

Dobit koja nastane prilikom rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava iskazuje se kao prihod u okviru ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava iskazuje se kao rashod u okviru ostalih rashoda.

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se za svako osnovno sredstvo pojedinačno na osnovu procijenjenog korisnog vijeka trajanja tog sredstva.

Ako se smatra da to zahtijeva princip ekonomičnosti, tada se procjena korisnog vijeka može vršiti i za grupe istovrsnih ili sličnih pozicija stalne imovine.

Amortizacija osnovnih sredstava čija je vrijednost manja od 1 000,00 KM, vrši se na taj način što se njihova vrijednost otpisuje u toku godine u kojoj je nabavka izvršena.

Korisni vijek upotrebe osnovnog sredstva treba procijeniti uz uvažavanje slijedećeg:

- očekivana fizička istrošenost,
- zastarjelost i
- zakonska i druga ograničenja korištenja sredstava.

Korisni vijek upotrebe osnovnog sredstva koja podliježu tehničkom i kvalitativnom prijemu procjenjuje komisija imenovana od strane direktora za tehnički, odnosno kvalitativni prijem.

Za korisni vijek upotrebe pojedinačno nabavljenih osnovnih sredstava (namještaj, automobili, računarska oprema i sl.) primjenjuje se vijek upotrebe za slična sredstva koja se nalaze u eksploataciji, a ako ne postoje takva sredstva upotrebni vijek utvrđuje se na nivou Preduzeća.

Korisni upotrebni vijek osnovnog sredstva će se u određenim vremenskim razmacima preispitati u zavisnosti od eksploatacije, tehnološkog napretka, zakonskih rješenja i sl.

Preispitivanjem se može povećati ili smanjiti upotrebni vijek osnovnog sredstva.

Pod pojedinačnim obračunom amortizacije podrazumijeva se otpisivanje za jedno osnovno sredstvo ili više osnovnih sredstava iz iste amortizacione grupe.

Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini nabavna odnosno procijenjena vrijednost na početku godine, kao i na osnovna sredstva koja su stavljena u upotrebu u toku godine.

Vijek korištenja za glavne kategorije osnovnih sredstava je:

- Građevinski objekti	7-30 godina
- Oprema za obavljanje djelatnosti	5-10 godina
- Automobili	7-10 godina
- Kamioni	7-10 godina
- Kancelarijski namještaj	10 godina
- Računari	3-5 godina
- Telekomunikaciona oprema	8-15 godina
- Licence, robni žigovi i dr. nematerijalna ulaganja	5-10 godina

Za drugu nepomenutu opremu korisni vijek utvrdiće stručna komisija koju formira odgovorno lice, o čemu se sastavlja zapisnik koji se u vidu prijedloga dostavlja direktoru. Direktor na osnovu tog dokumenta donosi odgovarajuću odluku.

Nakon početnog priznavanja stalne imovine (nekretnine, postrojenja i oprema), čija se fer vrijednost može pouzdano izmjeriti, vodi se po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog obezvređenja.

Fer vrijednost postrojenja i opreme, obično je njihova tržišna vrijednost koja se utvrđuje procjenom. Fer vrijednost zemljišta i zgrada utvrđuje se procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači, na bazi tržišnih dokaza.

Kada ne postoji tržišni dokaz fer vrijednosti, zbog specifične prirode nekretnine, postrojenja i opreme i zbog toga što se takve stavke rijetko prodaju, fer vrijednost se utvrđuje koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamjene.

Kada se fer vrijednost revalorizovanog sredstva znatno razlikuje od njegove knjigovodstvene vrijednosti, potrebna je dalja revalorizacija. Neke stavke nekretnina, postrojenja i opreme mogu pokazivati znatna i promjenljiva kretanja fer vrijednosti, zbog čega je potrebno provođenje godišnje revalorizacije. Kod onih stavki nekretnina, postrojenja i opreme kod kojih su kretanja fer vrijednosti neznatna, nije potrebno tako često revalorizovanje. Umjesto toga, može biti dovoljno da se stavke revalorizuju svakih tri ili pet godina.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja čine osnivačka ulaganja, ulaganja u razvoj, koncesije, patenti, licence i slična prava, ulaganja iznad knjigovodstvene vrijednosti – goodwill i druga ulaganja koja se po MRS definišu kao ova grupa imovine. Početno priznavanje ovih sredstava vrši se na osnovu ugovora, računa o izvršenim uslogama projektovanja, dospjele naknade po koncesionom ugovoru, ugovora o patentu / licenci.

Nabavna vrijednost razvojnih projekata i projektne dokumentacije prikazuju se kao nematerijalna sredstva ako se očekuje da ovi izdaci generišu buduću ekonomsku korist.

Nematerijalna sredstva se amortizuju na proporcionalnoj osnovi za period očekivanih ekonomskih koristi.

Sitni inventar

Sitan inventar, trajna (povratna) ambalaža i auto-gume vode se u poslovnim knjigama po pojedinačnim nabavnim cijenama, a na osnovu računa dobavljača.

Za stvari sitnog inventara i trajne ambalaže izrađene u vlastitoj režiji stečene prenosom bez naknade, odnosno uz djelomičnu naknadu, pojedinačna nabavna cijena utvrđuje se procjenom od strane stručne komisije, prema tržišnim nabavnim cijenama istih, odnosno sličnih stvari u vrijeme njihova stjecanja.

Vrijednost stvari koje čine sitan inventar, trajnu ambalažu i auto-gume otpisuje se kalkulatивно u roku od pet godina, zavisno od njihovog procijenjenog vijeka trajanja, i to:

- ako je procijenjeni vijek trajanja do jedne godine, otpis se obavlja u 100% iznosu u prvoj godini kada su stvari stavljene u upotrebu
- ako je procijenjeni vijek trajanja dvije godine, otpis se obavlja za 50% u prvoj godini kada su stvari stavljene u upotrebu, a 50 % u sljedećoj godini;
- ako je procijenjeni vijek trajanja tri godine, otpis se obavlja po 1/3 vrijednosti stvari godišnje, počevši od prve godine kada su stvari stavljene u upotrebu;
- ako je procijenjeni vijek trajanja četiri godine, otpis se obavlja po stopi od 25% godišnje, počevši od godine kada su stvari stavljene u upotrebu;
- ako je procijenjeni vijek trajanja pet ili više godina, otpis se obavlja po stopi od 20% godišnje, počevši od godine kada su stvari stavljene u upotreb.

Zalihe

Zalihe se procjenjuju najmanje jednom godišnje (prilikom redovnog godišnjeg popisa i sastavljanja BS na dan 31.12.), a po potrebi, stručna komisija koju imenuje direktor, može izvršiti procjenu i u određenim periodima ili na osnovu drugih okolnosti koje to zahtijevaju.

Procjena uključuje i utvrđivanje upotrebljivosti, a za robu i tržišnosti zaliha i umanjenja (uvećanje) vrijednosti zaliha po drugim osnovama.

Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze čiji datum nastanka će se potvrditi u budućnosti, a čiji iznos se može odrediti na osnovu procjena koje postoje na dan izvještaja.

Rezervisanja se priznaju kao obaveze u finansijskom izvještaju ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- kada Preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu) kao rezultat prošlog događaja,
- kada je vjerovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomske koristi biti potreban da se izmiri obaveza, i
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Procjena ove pozicije bilansa utvrđuje se na osnovu podataka koje Preduzeće posjeduje (npr. tužbe za koje se pretpostavlja da će se okončati na štetu Preduzeće, drugi sporovi koji se vode, date garancije i dr.).

Obaveze

Obaveze se procjenjuju u visini nominalne vrijednosti proistekle iz odgovarajuće poslovne i finansijske transakcije, odnosno u visini očekivane isplate po tom osnovu ako je ona viša.

Obaveze u stranoj valuti procjenjuju se po kursu strane valute na dan bilansiranja.

Kratkoročne obaveze po isteku roka zastarjelosti i utvrđivanja da nije došlo do utuženja ili priznavanja obaveze na drugi način, smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničkog poravnanja i sl. direktno se evidentira u korist vanrednih prihoda.

Obaveze po osnovu hartija od vrijednosti ispravljaju se indirektno u poslovnim knjigama za iznose kamata koje se odnose na buduće periode.

Potraživanja

Potraživanja od kupaca, države, zaposlenih te ostala potraživanja priznaju se po nominalnoj vrijednosti uvećanoj za eventualno obračunate kamate, u skladu sa ugovorom, odnosno odlukom o isplati, sudskim rješenjem i slično. Na dan bilansiranja vrši se pojedinačna procjena naplativosti potraživanja.

Procjena tj. usklađivanje vrijednosti potraživanja obavlja se na osnovu saznanja da potraživanje nije naplaćeno u roku, odnosno da su nastale okolnosti za djelimično umanjeње potraživanja, posebno ako su te okolnosti vezane za sudski spor sa kupcem ili nekim drugim dužnikom.

Bilo koji iznos kojim se vrši usklađivanje vrijednosti kratkoročnih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godinu dana od dana valute, evidentira se na teret rashoda tekućeg perioda, a u korist ispravke vrijednosti potraživanja.

Konačno isknjižavanje se vrši po isteku pune tri godine od nastanka dužničko-povjerilačkog odnosa obaveze.

Utružena potraživanja se iskazuju kao sporna.

Potraživanja od kupaca iz inostranstva izražena u stranim sredstvima plaćanja, iskazuju se u domaćoj valuti preračunatoj po srednjem kursu Centralne banke BiH na dan bilansiranja.

Povećanje potraživanja za iznos pripisanih kamata priznaje se ako je zasnovano na ugovoru, vansudskom poravnanju ili sudskoj presudi.

USAGLAŠAVANJE SALDA

Prije sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja vrši se usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza (konfirmacija salda) sa dužnicima i povjeriocima na način da se poslovnim partnerima – pravnim licima i preduzetnicima upućuje zahtjev za potvrdu salda na dan 31.12., a sa fizičkim licima se upućuje opomena pred utuženje i to za potraživanja koja se, prema odluci odgovornog lica, smatraju materijalno značajnim iznosom.

Korekcije salda po izvršenoj konfirmaciji vrši se po načelu opreznosti i priznavanja niže vrijednosti.

U napomenama uz finansijske izvještaje prezentuju se neusaglašena salda potraživanja i obaveza, kao i razlozi zašto usaglašavanje nije izvršeno.

KAPITAL

Osnovni kapital čini upisani kapital koji se iskazuje u iznosu koji je upisan u sudski registar prilikom osnivanja, odnosno promjene upisa vrijednosti kapitala u sudskim i drugim registrima.

Kao rezerve kapitala priznaju se emisiona premija (kapitalne rezerve) i rezerve iz dobitka (zakonske, statutarne i druge).

Zakonske rezerve su obavezne rezerve koje se formiraju iz neraspoređene dobiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Statutarne rezerve, je stavka formirana u skladu sa statutom ili drugim odgovarajućim aktom Preduzeća (npr. odluka Skupštine Preduzeća).

Revalorizacione rezerve se priznaju u iznosu efekata promjene fer vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja, učešća u kapitalu u stranoj valuti i drugih finansijskih instrumenata, u skladu sa MRS / MSFI.

Kao revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana, iskazuju se pozitivni efekti promjene fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, investicionih nekretnina koje se amortizuju.

Nota br.1

Strukturu poslovine imovine preduzeća čine:

	31.12.2012.	31.12.2011
Stalna imovina	12.652.855	11.482.948
Tekuća imovina	866.074	1.041.112

Nota br.2

Strukturu stalnih sredstava preduzeća čine:

	31.12.2012.	31.12.2011.
Zemljište	2.682.125	2.682.125
Građevinski objekti	1.095.841	941.088
Oprema	998.825	1.234.636
Avansi i osnovna sredstva u pripremi	7.801.305	6.532.136
Ulaganje na tuđim nekretninama	67.259	78.904
Dugoročni kredit povezanom pravnom licu	7.500	7.500
Odložena poreska sredstva	0	6.559
STALNA IMOVINA	12.652.855	11.482.948

Avansi i osnovna sredstva u pripremi obuhvataju izgradnju parkinga i reciklažnog dvorišta, izgradnju deponijskog filtrata, lagune, platoa, te radove i usluge vezane za izgradnju sanitarne deponije (u 2012.godini u sanitarne ćelije uloženo 1.230.052,11 KM). U 2012.godini urađen je Projekat za degasifikaciju i tretman gasova u iznosu 35.413,68 KM.

U 2012. godini od značajnijih nabavki stalne imovine bitno je pomenuti izgradnju obodnih kanala (vrijednost 215.326 KM).

Pregled nabavki u 2012.godini:

Oprema	14.174,46
Inventar	544,15
Geodetsko snimanje	3.703,10

Sanitarne ćelije	1.230.052,11
Obodni kanali	215.325,57
Sistem za degasifikaciju i tretman gasova	35.413,68

U 2012.godini je izvršena procjena vrijednosti radnih mašina, službenih automobila i kolskih vaga od strane ovlaštenih procjenjivača. Metodologija koja je korištena prilikom utvrđivanja vrijednosti je metodologija koja se koristi za utvrđivanje cijena vozila, traktora, priključnih mašina u poljoprivredi i radnih mašina, a koje i naša carinska služba primjenjuje pri uvozu vozila i polovne opreme („Katalog cijena motornih vozila“, Centar za motorna vozila EIB, izdanje 1/2010). Metodologija procjene se sastoji od nekoliko koraka:

1. Određivanje cijene novog vozila
2. Umanjenje cijene novog vozila na osnovu godina starosti
3. Korekcija cijene vozila uzimajući u obzir pređenu kilometražu ili broj časova rada
4. Korekcija cijene uzimajući u obzir stanje vozila.

Pregled vrijednosti sredstava nakon izvršene procjene i njihove vrijednosti bez izvršene procjene i promjene računovodstvenih politika:

	Procjenjena vrijednost	Vrijednost prije procjene
1 Škoda Oktavia	5.911,00	0,00
2 Škoda Fabia	17.132,00	17.858,35
3 Lada	1.667,00	0,00
4 Škoda Fabia	3.190,00	2.454,45
5 Zastava, Yugo 101 Skala	1.488,00	0,00
6 Traktor Belarus	39.153,00	25.298,53
7 Prikolica jednoosovinka	5.356,00	4.660,68
8 Prikolica cisterna	11.053,00	7.658,82
9 Kamion Iveco	203.145,00	68.424,12
10 Kamion Man	56.250,00	0,00
11 Sanitarni kompaktor	148.424,00	0,00
12 Buldožer 65 Komatsu	90.238,00	0,00
13 Utovarivač Hyundai	37.860,00	0,00
14 Buldožer 85 Komatsu	199.935,00	121.345,86
15 Rovokopač Solar	57.861,00	0,00
16 Kolska vaga 60t	10.787,00	0,00
17 Kolska vaga 40t	19.918,00	17.239,77
UKUPNO	909.368,00	264.940,58

U narednoj tabeli su prikazani efekti promjena računovodstvenih politika.

	Neto vrijednost 01.01.2012.godine	Neto vrijednost 31.12.2011.godine	Razlika
1 Škoda Oktavia	7.881,33	4.120,57	3.760,76
2 Škoda Fabia	19.035,56	20.965,27	-1.929,71
3 Lada	2.500,50	0,00	2.500,50
4 Škoda Fabia	6.380,00	4.908,57	1.471,43
5 Zastava, Yugo 101 Skala	2.976,00	930,54	2.045,46
6 Traktor Belarus	44.746,29	32.358,49	12.387,80
7 Prikolica jednoosovinka	6.248,67	5.961,24	287,43

8	Prikolica cisterna	12.632,00	9.796,26	2.835,74
9	Kamion Iveco	243.774,00	111.831,24	131.942,76
10	Kamion Man	70.312,50	11.084,13	59.228,37
11	Sanitarni kompaktor	178.108,80	42.412,75	135.696,05
12	Buldožer 65 Komatsu	112.797,50	10.243,06	102.554,44
13	Utovarivač Hyundai	56.790,00	6.088,12	50.701,88
14	Buldožer 85 Komatsu	249.918,75	198.325,62	51.593,13
15	Rovokopač Solar	69.433,20	5.463,82	63.969,38
16	Kolska vaga 60t	11.685,92	2.928,73	8.757,19
17	Kolska vaga 40t	21.024,56	21.133,17	-108,61
	UKUPNO	1.116.245,58	488.551,58	627.694,00

Iz prethodne tabele možemo vidjeti da se vrijednost stalne imovine povećala za 627.694,00 KM na dan 01.01.2012.godine kao posljedica procjene određenih sredstava i promjene računovodstvenih politika.

Podaci o promjenama na računima nabavne vrijednosti, ispravke vrijednosti, te knjigovodstvene vrijednosti stalnih materijalnih sredstava na dan 31.12.2012.godine prikazane su na sledećoj tabeli:

OPIS POZICIJE /VRSTA SREDSTVA	Zemljište	Građ. objekti	Oprema	Ulag. na tuđim neket.	UKUPNO
Bruto knjigov.iznos	2.682.125	1.324.037	2.822.757	135.231	6.964.150
IV po osnovu amortiz	-	228.196	1.823.932	56.327	2.108.455
Neto knjigov.vrijed.	2.682.125	1.095.841	998.825	78.904	4.855.965

U narednoj tabeli dat je stepen dotrajnosti osnovnih sredstava izražen u procentima.

Građevinski objekti	17,23
Oprema	64,62

Na osnovu utvrđenih procenata može se zaključiti da je stepen istrošenosti opreme i inventara visok, što ukazuje na potrebu zamjenu istih.

Dugoročni kredit u iznosu od 7.500 KM se odnosi na pozajmicu Sindikalnoj organizaciji J.P. "DEP-OT" iz prethodnih godina. Na iznos pozajmice se neće obračunavati kamate.

Poreski obveznik je dužan da u poreskoj prijavi posebno prikaže vrijednost transakcija između povezanih lica po transfernim cijenama i po cijenama koje bi se ostvarile na tržištu uslovima slobodne konkurencije. Transfernom cijenom se smatra cijena nastala u vezi sa transakcijama sredstvima ili stvaranjem obaveza između povezanih lica (transferne cijene – poreski bilans 437,62 KM).

Nota br.3

Struktura tekućih sredstava,objelodanjenih na datum bilansiranja prikazana je u narednoj tabeli:

SREDSTVO	31.12.2012.	31.12.2011.
Zalihe materijala	11.569	20.711
Dati avansi	69.384	7.723
Potraž.od prodaje i dr.potr.	741.304	756.762
Gotovina	43.605	255.371
Porez na dodatu vrijednost	211	545
Aktivna vrem.razgraničenja	0	-
TEKUĆA IMOVINA	866.073	1.041.112

Nota br.4

Strukturu zaliha čine zalihe goriva, ulja, guma i HTZ opreme.

Nota br.5

Strukturu kratkoročnih potraživanja na dan 31.12.2012.godine čine potraživanja od kupaca u iznosu od 593.933 (bruto iznos 602.747 - ispravka vrijednosti 8.814). Ispravka vrijednosti kupaca odnosi se na nenaplaćena potraživanja nakon godinu dana od dana valute, te utužena potraživanja od „Una“ ad Kozarska Dubica i „Kastanea komerc“ d.o.o. Laktaši. Sva potraživanja od kupaca odnose se na domaće kupce.

Druga kratkoročna potraživanja potraživanja po osnovu više plaćenog poreza na dobit, potraživanja po osnovu povrata PDV-a (kredit IBRD u iznosu od 115.206,46KM)), te potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja RS po osnovu refundacije plata (bolovanje).

Nota br.6

Gotovinu i gotovinske ekvivalente čini gotovina na poslovnim računima kod jedne poslovne banke i gotovina u blagajnama preduzeća.

U toku 2012. godine izvršeno je zatvaranje dva poslovna računa koja su namjenski otvorena za potrebe IBRD kredita. S obzirom da se plaćanje operativnih troškova od novembra 2012.godine vrši preko Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, nije više postojala potreba, te je izvršeno zatvaranje istih.

Nota br.7

Porez na dodatu vrijednost se odnosi na ulazni PDV na fakturama dobavljača koje su pristigle poslije 10.01.2013.god, te iste nisu uvrštene na PDV prijavu za decembar 2012.god.

Nota br.8

Strukturu izvora sredstava preduzeća čine:

IZVORI SREDSTAVA	31.12.2012.	31.12.2011.
Vlastiti izvori sredstava	3.633.686	3.589.577
Tuđi izvori sredstava	9.885.243	8.934.483
UKUPNO	13.518.929	12.524.060

Nota br.9

Struktura ukupnog kapitala data je u slijedećem tabelarnom pregledu.

POZICIJA	31.12.2012.	31.12.2011.
Osnovni kapital	2.682.209	2.682.209
Zakonske rezerve	50.309	48.693
Revalorizacione rezerve	566.756	566.759
Neraspor.dobitak tek.godine	30.703	-
Neraspor.dobitak predh.god.	291.441	432.568
Gubitak tekuće godine	-	143.166
Gubitak ranijih godina	2.038	-
UKUPNO	3.619.383	3.587.063

U 2012. godini je izvršena procjena vrijednosti radnih mašina, službenih automobila i kolskih vaga od strane ovlaštenih procjenitelja, te na osnovu tih procjena i određivanja novih vrijednosti sredstava, nastale su revalorizacione rezerve.

Detaljnije napomene o promjenama u kapitalu date su u napomenama uz izvještaj o promjenama u kapitalu.

Nota br.10

Rezervisanja se odnose na rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju (MRS 19).

Nota br.11

Odložena poreska sredstva i obaveze su nastale kao posljedica različitih pravila za utvrđivanje računovodstvenog dobitka i oporezivog dobitka i po tom osnovu formiranih odbitnih privremenih razlika. Kao i odložena poreska sredstva, i odložene poreske obaveze se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 12. Odložene poreske obaveze biće bilansirane uvijek onda kada poreski propisi u poreske svrhe dozvoljavaju korištenje rashoda koji još nisu priznati u računovodstvenom smislu ili kad se prihodi oporezuju kasnije u odnosu na obračunski period u kom su zarađeni i priznati u bilansu uspjeha perioda.

Nota br.12

Dugoročni krediti se odnose na IDA kredit na 31.12.2012.godine, kao i povučena sredstva IBRD kredita.

Bosna i Hercegovina je korisnik IDA kredita Svjetske banke (Projekat upravljanja čvrstim otpadom-Project WB IDA – 36720 BA) u iznosu od 18.000.000 USD, a Projekat sprovode Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska.

Supsidijarnim kreditnim sporazumom između Vlade RS i J.P. „DEP-OT“ izvršen je prenos dijela kredita Svjetske banke po Projektu upravljanja čvrstim otpadom na J.P. „DEP-OT“ Banja Luka u iznosu od SDR 3.177.778 (USD 4.000.000).

Uslovi vraćanja kredita:

1. rok otplate kredita: 25 godina
2. grejs period za glavnici računat u rok otplate: 8 godina
3. kamata: 0,00%
4. servisni trošak: 0,75% (na iznos glavnice Kredita koji će povremeno biti povučen i neotplaćen)
5. komisiona provizija: 0,30% (na iznos glavnice Kredita koji nije povučen)
- 6. otplata kredita je počela 15.10.2010.godine**
7. otplata kredita vrši se u polugodišnjim ratama, i to 15.04. i 15.10. svake godine, a prema Planu otplate kredita

Odlukom Vlade RS odobrena su sredstva u iznosu od 1.000.000,00 USD za sufinansiranje Projekta od kojih se 1/3 odnosi na EKO-DEP Bijeljina, a 2/3 na J.P. „DEP-OT“ Banja Luka.

U toku 201. godine uspješno završena je implementacija Projekta upravljanja čvrstim otpadom-Project WB IDA – 36720 BA, te uplaćena prva rata za otplatu kredita u iznosu od 93.464 SDR.

U 2010. godini zaljučen je Supsidijarni kreditni sporazum o prenosu dijela kredita Svjetske banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj po **Drugom projektu upravljanja čvrstim otpadom** sa Vladom Republike Srpske u iznosu od **1.500.000 EUR**, a na osnovu Sporazuma o zajmu između Svjetske banke – Međunarodne banke za obnovu i Bosne i Hercegovine zaključenog dan 25. juna 2009. godine o zajmu u iznosu 17.000.000 EUR.

Uslovi vraćanja kredita:

1. rok otplate kredita: 20 godina
2. grejs period za glavnici računat u rok otplate: 8 godina

3. kamatna stopa: LIBOR + varijabilna stopa
4. pristupna taksa koja se plaća jednokratno na ukupan iznos zajma: 0,25%
5. otplata: polugodišnje 15.juna i 15.decembra
6. otplata glavnice počinje 15.decembra 2016.godine, a završava 15.juna 2028. godine

sve troškove koji nastanu po ovom Sporazumu snosi J.P. „DEP-OT“.

U 2012.godini izvršena je uplata dvije rate IDA kredita u iznosu 186.928 SDR (432.196,97 KM).

U 2012.godini povučena sredstva IBRD kredita iznose 1.371.196,08KM (ukupno povučeno 1.918.941,95 KM).

Utrošena sredstva IBRD kredita po izvorima :

	IBRD	Vlada RS
Početna naknada	7.334,36	0,00
Bankarska provizija - IBRD	1.067,95	79,45
Operativni troškovi	124.047,79	13.783,09
Trafostanica	99.563,40	11.062,60
Hidrantska mreža	107.157,26	11.906,37
Kontejnersko naselje	262.598,18	29.177,58
Projekat	89.865,59	9.985,07
Konsultantske usluge	1.666,67	185,17
Obodni kanali	188.843,00	20.982,57
Nadzor (san.ćelije)	11.734,60	1.303,85
Sanitarne ćelije	1.023.274,48	113.697,17
Revizija	1.788,67	198,74
UKUPNO	1.918.941,95	212.361,66

Od ukupnog iznosa dugoročnih kredita 5.754.064,79 KM se odnosi na IDA kredit, a 1.918.941,95 KM na IBRD kredit.

U toku 2012.godine zaključen je Pod-sporazum o grantu o prenosu donacije Evropske komisije iz IPA za 2010.godinu za sufinansiranje Drugog projekta za upravljanje čvrstim otpadom putem Svjetske banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj između Vlade RS – Ministarstva finansija i JP „DEP-OT“ u iznosu od 2.854.000,00 EUR. Do kraja 2012.godine nije počelo povlačenje sredstava.

Nota br.13

Struktura kratkoročnih obaveza prikazana je u slijedećoj tabeli.

OBAVEZA	31.12.2012.	31.12.2011.
Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju za plaćanje u periodu od godinu dana	426.227	433.798
Obaveze prema dobavljačima	171.369	72.974
Primljeni avansi	980	-
Obaveze za učešće u dobitku	75.168	239.442
Obaveze za zarade i naknade	-	-
Porez na dodatu vrijednost	20.370	13.979
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dr.daž.	1.350	1.020
Obaveze za porez na dobitak	-	-
PVR	1.453.632	1.272.470
UKUPNO	2.149.096	2.033.683

Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju za plaćanje u periodu od godinu dana se odnose na dvije rate za otplatu IDA kredita.

U 2012.godini izvršena je isplata dijela raspoređene dobiti Opštinama Gradiška, Laktaši, Kotor Varoš, Čelinac Kneževo u ukupnom iznosu od 164.273 KM. Neisplaćene obaveze odnose se na Opštinu Prnjavor i Srbac.

Obaveze za poreze i doprinose se odnose na naknade za šuma i protivpožarnu zaštitu obračunate sa 31.12.2012.godine.

PVR obuhvata odložene prihode po osnovu donacija primljenih od Fonda za zaštitu životne sredine RS (izgradnja rezervoara deponijskog filtrata, povezivanje drenažnog sistema sa rezervoarom) u iznosu od 64.999,57 KM, te odložene prihode po osnovu sredstava primljenih od Vlade RS za sufinansiranje projekata (I projekat 1.095.796,57KM, II projekat 193.939,59 KM).

Nota br.14

Prihodi od prodaje usluga knjiže se na osnovu fakturisane realizacije, po umanjenju poreza na dodatu vrijednost.

U narednoj tabeli prikaza je struktura objelodanjenih poslovnih prihoda.

VRSTA PRIHODA	01.01.-31.12.2012.	01.01.-31.12.2011.
Prihodi od prodaje	2.036.656	2.167.034
Ostali poslovni prihodi	14.808	12.060
UKUPNO	2.051.464	2.179.094

Prihodi od prodaje usluga ostvaruju se samo na domaćem tržištu.

Ostali prihodi su ostvareni po osnovu refundacije plata (bolovanje) od Fonda zdravstvenog osiguranja RS, te prihodi ostvareni po osnovu sufinansiranja Vlade RS (operativni troškovi u 2012.godini – II projekat 9.190,37 KM+ amortizacija 10% 4.175,62KM)

Nota br.15

Struktura poslovnih rashoda prikazana je u narednoj tabeli:

VRSTA RASHODA	01.01.-31.12.2012.	01.01.-31.12.2011.
Troškovi materijala	328.280	294.668
Tr. bruto zarada i dr.lič.ras.	1.223.474	1.162.701
Troškovi proizvod. usluga	88.068	79.105
Troškovi amortizacije	326.968	447.359
Troškovi rezervisanja	2.025	263
Nematerijalni troškovi	80.884	93.713
Troškovi poreza i doprinosa	18.474	18.109
UKUPNO	2.068.172	2.095.918

Nota br.16

Troškovi materijala obuhvataju troškove zamjene dijelova na mašinama, troškovi goriva, troškove kamena i zemlje, el.energije-deponija, vode, otpisanog inventara, auto-guma, HTZ opreme i sl.

Otpis inventara (evidentiranog u okviru klase 1-Zalihe), HTZ opreme i sl.vrši se 100%-nim otpisom stavljanjem u upotrebu.

Utrošak goriva za radne mašine prati se pomoću mjernih instrumenata na cisterni za gorivo postavljene na deponiji i čine značajnu stavku u troškovima materijala u iznosu od 186.228 KM.

Nota br.17

Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju troškove neto zarada zaposlenih, primanja članova Nadzornog odbora i Skupštine Preduzeća, poreze i doprinose po propisanim stopama u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, troškove dnevnica, troškove prevoza radnika na radno mjesto i sa radnog mjesta, te ostala lična primanja radnika .

MRS 24 – Objavljivanje o povezanim stanama koji je stupio na snagu 01.01.2005. godine, zahtjeva objavljivanja o naknadama ključnom rukovodećem osoblju.

Funkcija	Porez	Doprinosi	Neto primanja	Bruto primanja
Direktor	3.779,13	18.613,49	34.012,00	56.404,62
Tehnički direktor	2.314,94	13.453,70	25.000,37	40.769,01
Predsjednik Skupštine	533,28	2.626,92	4.800,00	7.960,20
Član Skupštine	166,65	820,90	1.500,00	2.487,55
Predsjednik NO	533,28	2.626,92	4.800,00	7.960,20
Član NO	533,28	2.626,92	4.800,00	7.960,20

S obzirom da su primanja članova (7 članova) Skupštine Preduzeća ista, radi preglednosti, u tabeli su prikazana primanja samo jednog člana. Isti je slučaj i sa članovima NO (2 člana).

Nota br.18

Troškovi proizvodnih usluga obuhvataju troškove PTT usluga, usluge održavanja osnovnih sredstava, troškovi reklame i propagande, troškovi komunalnih usluga i sl.

U 2012.godini je urađena Studija izvodljivosti sekundarnog izdvajanja otpada u iznosu od 12.000 KM.

Nota br.19

Ukupno obračunate troškove amortizacije čine:

- amortizacija građ.objekata 65.712
- amortizacija opreme 248.845
- amortizacija alata i inventara (evidentiranog u okviru klase 0) 766
- amortizacija ulaganja na tuđim objektima 11.645

Amortizacija se vrši na osnovu proporcionalne metode u toku procjenjenog korisnog vijeka.

Troškovi amortizacije bez izvršene procjene bi iznosili 343.701 KM, odnosno viši za 16.733 KM.

Nota br.20

Nematerijalni troškovi se odnose na troškove revizije fin.izvještaja, kontrolu vode i vazduha, mjerenje buke, troškovi reprenezacije, troškovi premija osiguranja, troškovi platnog prometa i sl.

Nota br.21

Troškovi poreza i doprinosa se odnose na porez na nepokretnosti, naknade za korištenje voda, korištenje šuma i sl.porezi, kao i doprinosi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida, kao i doprinosi PIO po osnovu beneficiranog radnog staža.

Nota br.22

Poslovni gubitak utvrđen u glavnom obrascu bilansa uspjeha predstavlja razliku između poslovnih rashoda i poslovnih prihoda.

Nota br.23

Finansijske prihode čine samo prihodi od kamata po viđenju i prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika (IDA kredit izražen u SDR).

Finansijske rashode čine rashodi kamata koji se odnose na servisiranje IDA kredita (56.398,88 KM) i po osnovu negativnih kursnih razlika (IDA kredit izražen u SDR), kao i rashodi kamata na kredit IBRD (12.555,19 KM).

Pozitivne kursne razlike na dan bilansiranja iznose 109.790 KM što je znatno uticalo na finansijski rezultatt.

Nota br.24

Dobitak redovne aktivnosti utvrđen je kao razlika između poslovnog gubitka i dobitka finansiranja.

Nota br.25

Struktura ostalih prihoda data je u narednoj tabeli:

	01.01.-31.12.2012.	01.01.-31.12.2011.
Naplaćena otpisana potraživanja	26.199	1.363
Ostali prihodi	-	2.758
UKUPNO	26.199	4.121

Nota br.26

Struktura ostalih rashoda data je u narednoj tabeli:

VRSTA RASHODA	01.01.-31.12.2012.	01.01.-31.12.2011.
Gubici na osnovu rashodovanja i otpisa OS	920	235
Rashodi po osnovu IV potraživanja	2.189	30.325
Rashodi po osnovu rashod.zaliha materijala, robe i ostali rashodi	145	107
UKUPNO	3.254	30.667

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti kupaca se odnose na ispravke vrijednosti izvršene u 2012.godini za nenaplaćena potraživanja od kupaca preko godinu dana od dana valute.

Nota br.27

Dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda predstavlja razliku između ostalih prihoda i ostalih rashoda.

Nota br.28

Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina se odnosi na troškove rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju koje nije izvršeno u predhodnim godinama.

Nota br.29

Dobitak prije oporezivanja utvrđen je kao zbir dobitka redovne aktivnosti i dobitka po osnovu ostalih prihoda i rashoda.

Nota br.30

Utvrđivanjem poreske osnovice, preduzeće nema obaveze za porez na dobit iako je ostvarilo dobitak jer je u poreskom bilansu utvrđen poreski gubitak.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze evidentiraju se u korist, odnosno na teret finansijskog rezultata.

r.br.		
1	Dobitak prije oporezivanja	39.044
2	Porez na dobit	-
3	Odloženi poreski rashodi	6.725
4	Odloženi poreski prihodi	-
5	Neto dobitak (1-2-3+4)	32.319

Nota br.31

Struktura ukupnog kapitala preduzeća na dan 31.12.2011.godine, odnosno 01.01.2012.godine prikazana je u narednoj tabeli:

POZICIJA	01.01.2012.	31.12.2011.
Osnovni kapital	2.682.209	2.682.209
Zakonske rezerve	48.693	48.693
Neraspoređeni dobitak	291.440	291.441
Efekti izmjene računov.politika (rev.rezerve)	566.759	-
Efekti izmjene računov.politika (gubitak)	2.038	-
UKUPNO	3.587.064	3.022.343

Kao rezultat promjene rač.politika na 01.01.2012. javljaju se revalorizacione rezerve, ali i gubitak iz prethodne godine zbog obezvređenja određenih sredstava.

Osnovni kapital je registrovan u sudskom registru.

Nota br.32

Struktura ukupnog kapitala preduzeća na dan 31.12.2012.godine, prikazana je u narednoj tabeli:

POZICIJA	31.12.2012.
Osnovni kapital	2.682.209
Revalorizacione rezerve	566.759
Zakonske rezerve	50.309
Neraspoređeni dobitak	322.144
Gubitak ranijih godina	-2.038
UKUPNO	3.619.383

Nota br.33

Zakonske rezerve su rezerve propisane Zakonom o preduzećima, a izdvajaju se iz dobiti preduzeća i čine jednu od pozicija kapitala.

U obavezne rezerve svake godine se unosi najmanje 5% od neto dobiti sve dok kumulirani saldo ne dostigne najmanje 10% osnovnog kapitala.

Preduzeće izdvaja samo zakonske rezerve.

U 2012. godini došlo je do izdvajanja iz dobiti za zakonske rezerve u iznosu od 820.

Kretanje (promjene na računu) neraspoređene dobiti u toku 2012.godine izgledaju kako slijedi:

- stanje na početku godine (01.01.2012.g.)	291.441
- ostvarena dobit u 2012.g.	39.044
- odloženi poreski rashodi	(6.725)
- zakonske rezerve	(1.616)
- stanje neraspoređene dobiti na kraju godine (31.12.2012.g.)	322.144

Nota br.34

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti se odnose na naplaćena potraživanja od kupaca u toku godine i drugih potraživanja, priliv po osnovu PDV-a (IBRD), te prilivi po osnovu sufinansiranja projekta IBRD kredita.

Nota br.35

Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti odnose se na plaćanja dobavljačima, zaposlenim, plaćanje kamata, poreza i doprinosa.

Nota br.36

Prilivi po osnovu kamata kvantifikovani su na nivo objelodanjenih prihoda od kamata u bilansu uspjeha.

Nota br.37

Neto odlivi iz aktivnosti investiranja su po osnovu nabavke osnovnih sredstava.

Nota br.38

Neto prilivi iz aktivnosti finansiranja po osnovu dugoročnih kredita odnose se na povučena sredstva IBRD kredita.

Odlivi iz aktivnosti finansiranja se odnose na otplatu IDA kredita.

Nota br.39

U dodatnom računovodstvenom izvještaju dat je pregled troškova proizvodnih usluga, troškova naknada, nematerijalnih troškova, PDV i sl.